

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Chojnie

Raport z ewaluacji wewnętrznej

Opis przedmiotu ewaluacji:

I. Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły

1.1. Analizuje się wyniki egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

Cel ewaluacji:

Ocena wykorzystania wniosków z analizy wyników egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe do podnoszenia jakości pracy szkoły w obszarze kształcenia.

Raport jest rezultatem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Chojnie w II półroczu roku szkolnego 2012/2013 w miesiącu czerwcu. Badanie zostało zrealizowane przez zespół ds. ewaluacji powołany przez dyrektora w składzie: Anna Krzemińska, Edyta Daszkiewicz, Aleksander Lizak, Anna Rudkiewicz-Surmacz, Justyna Sumara, Sylwia Łozińska, Danuta Perz.

Raport sporządzony został na podstawie zebranych danych, które uzyskano z analizy ankiet skierowanych do nauczycieli przedmiotów objętych egzaminem maturalnym oraz egzaminem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe, wywiadu z dyrektorem szkoły oraz analizy dokumentacji szkoły (księga protokołów, księgi protokołów zespołów przedmiotowych).

Zebrane i poddane analizie informacje pozwolą stwierdzić:

- a) W jaki sposób analizujemy wyniki egzaminów zewnętrznych?
- b) Czy analiza egzaminów jest pracą zespołową nauczycieli?
- c) Czy analiza wyników przeprowadzana przez nauczycieli zawiera wnioski?
- d) W jaki sposób nauczyciele uwzględniają wyniki analizy w swojej pracy?
- e) W jaki sposób wdraża się w szkole wnioski z analizy wyników?
- f) Czy wdrażane w szkole wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia?
- g) Czy nie pomijamy istotnych dla analizy i wdrażania wniosków działań?

Cele prowadzenia analizy wyników egzaminu maturalnego i potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. W opinii ankietowanych nauczycieli oraz wywiadu z dyrektorem szkoły analiza wyników egzaminu maturalnego i potwierdzającego kwalifikacje zawodowe

prowadzona jest w celu poprawy jakości pracy szkoły. Szczegółowe cele prowadzonych analiz wg dyrektora (wywiad), to:

- wskazanie obszarów wiedzy i umiejętności dobrze, bądź w stopniu niewystarczającym, przyswajanych i opanowanych przez uczniów, które należy poprawić, pogłębić lub zmienić, np. poprzez modyfikację nauczycielskich planów pracy,
- wskazanie efektywniejszych metod pracy z uczniami oraz skutecznych działań realizowanych przez nauczycieli,
- dostarczenie danych statystycznych do celów porównawczych,
- sprawdzenie adekwatności i korelacji oceniania wewnątrzszkolnego z ocenianiem zewnętrznym.

Według nauczycieli analiza wyników egzaminów zewnętrznych służy przede wszystkim do:

- wprowadzania zmian we własnym warsztacie pracy, np. w metodach i formach pracy (np. wprowadzanie prac klasowych na wzór arkuszy maturalnych),
- planowaniu konkretnych działań np. powtórek, przypomnienia materiału, częstszych kartkówek i sprawdzianów,
- wskazywaniu za co uczeń może dostać punkty na egzaminie, a gdzie może je stracić,
- podniesieniu wyników egzaminu maturalnego i zawodowego,
- przeprowadzaniu ewaluacji programów nauczania, planów wynikowych i kierunkowych,
- przygotowaniu badań osiągnięć uczniowskich i egzaminów próbnych,
- opracowaniu narzędzi pomiaru dydaktycznego.

Sposoby oraz metody prowadzonej analizy wyników egzaminów zewnętrznych. Analiza wyników egzaminów zewnętrznych odbywa się zarówno na poziomie wyników pojedynczych uczniów, jak i na poziomie zespołów klasowych czyli łączy się wymienione powyżej strategie. W oparciu o informacje z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu analizowane są indywidualne wyniki każdego ucznia, wskazywane wyniki najlepsze i najslabsze, ilość uczniów przystępujących do egzaminu, ilu zdało (wskaźnik procentowy), średnia punktów ucznia, klasy, przedmiotu (wskaźnik procentowy), analizowane są współczynniki łatwości za poszczególne zadania oraz dokonywane porównania w kontekście wyników z lat poprzednich oraz w zestawieniu z wynikami egzaminów próbnych. Porównuje się wyniki z poszczególnych przedmiotów do wyników populacji województwa, OKE w Poznaniu oraz kraju.

Informacje otrzymywane z OKE Poznań są podstawą do przeprowadzania szczegółowych analiz dokonywanych w zakresie poszczególnych przedmiotów lub zawodów w komisjach przedmiotowych albo przez właściwych nauczycieli. Każdy nauczyciel otrzymuje

indywidualne wyniki egzaminu poszczególnych uczniów, zapoznaje się także z raportami przedmiotowymi prezentowanymi przez OKE Poznań, jak również CKE. Czyli pierwszą analizę przeprowadzają nauczyciele przedmiotu, w dalszej kolejności nauczyciele zespołu przedmiotowego. Zespoły przedmiotowe analizują łatwość zadań egzaminacyjnych, poziom rozwiązywania zadań zamkniętych i otwartych. Na tej podstawie przeprowadzana jest analiza wyników w odniesieniu do wymagań egzaminacyjnych. Komisje przedmiotowe formułują wnioski, przygotowują i wdrażają działania doskonalące lub naprawcze, których ewaluacja efektów odbywa się poprzez egzaminy próbne. Wyniki prowadzonych analiz znajdują odzwierciedlenie w raportach dla każdego przedmiotu, które znajdują się w dokumentacji zespołów przedmiotowych. Analizowane dane zbierane są w ogólne opracowanie dotyczące wyników egzaminów dla całej szkoły, z którymi w formie graficznej zapoznawana jest cała rada pedagogiczna.

W przypadku egzaminów zawodowych analizuje się również ilościowo i jakościowo wyniki poszczególnych uczniów, a także na poziomie zespołów klasowych. Analiza odnosi się do porównania wyników w latach poprzednich. Bada się ilu uczniów przystąpiło do egzaminu, ilu zdało pomyślnie. Porównuje się wyniki z wynikami szkół województwa, okręgu i kraju. Porównuje się również wyniki uczniów w poszczególnych zawodach. Analizie podlega zdawalność uczniów z części pisemnej i z części praktycznej oraz jakość czyli poziom zdawanego egzaminu. Szczególny nacisk kładzie się w szkole na analizę indywidualną każdego elementu egzaminu części praktycznej, raport w tym zakresie jest bardzo szczegółowy, daje twarde dane, jest to przedmiotem pracy komisji przedmiotów zawodowych. Analizie podlega stopień trudności zadań, ilość uzyskanych punktów w stosunku do możliwych.

Zadania w zakresie analizy wyników egzaminów zewnętrznych wykonują: poszczególni nauczyciele, zespoły przedmiotowe, wicedyrektor ds. dydaktycznych. W roku szkolnym 2012/2013 został powołany zespół ds. diagnoz i analiz, który przejął obowiązki wicedyrektora.

Wszyscy ankietowani nauczyciele (26) zgodnie potwierdzają znajomość wniosków z analizy wyników egzaminów zewnętrznych z poprzedniego roku szkolnego.

Realizacja wniosków z przeprowadzanych analiz. Dyrektor podczas wywiadu stwierdza, że wnioski pochodzące z analizy wyników egzaminów zewnętrznych są w szkole wdrażane. Jako przykłady wdrożonych wniosków podaje:

- organizacja dodatkowych zajęć języka angielskiego (pozaekcyjnych i z art 42 KN) dla uczniów kształcących się w zawodzie technik organizacji usług gastronomicznych – 100% zdawalność ustnego egzaminu maturalnego w roku 2013,
- organizacja dodatkowych zajęć pozaekcyjnych przygotowujących do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe we wszystkich zawodach, w szczególności do części praktycznej – bardzo znacząca poprawa zdawalności i wyników egzaminu zawodowego w zawodzie technik informatyk i technik budownictwa,
- przeprowadzanie dodatkowych próbnych egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe – wpływ na poprawę zdawalności i wynik egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik informatyk i technik budownictwa,
- wprowadzenie na stałe do planu pracy szkoły przeprowadzania obowiązkowych dla uczniów próbnych ustnych egzaminów maturalnych z języka polskiego i języków obcych – znaczny wzrost zdawalności egzaminów w roku 2013,
- systematyczne monitorowanie przez nauczycieli języka polskiego przebiegu przygotowania przez uczniów prezentacji na ustny egzamin maturalny z języka polskiego – wyeliminowanie przypadków nieposiadania przez ucznia na egzaminie prezentacji oraz jej nieprzygotowania. Ankietowani nauczyciele (26) wykorzystują wnioski pochodzące z analizy wyników egzaminów zewnętrznych. Nauczyciele w ankiecie mówiąc o szczegółowych sposobach ich wykorzystania wskazali na, m.in.:
- modyfikowanie planów pracy, nauczycielskich rozkładów materiału oraz metod i sposobów nauczania i sprawdzania wiedzy np. wprowadzanie aktywnych sposobów i metod realizowania treści programowych; zwiększenie liczby godzin na zagadnienia często pojawiające się na egzaminach; zwiększona liczba ćwiczeń kształcących umiejętności, które na egzaminie wypadły najslabiej; przygotowanie narzędzi pomiaru dydaktycznego sprawdzających wiedzę i umiejętności uczniów na wzór arkuszy maturalnych; dodatkowe zadania domowe mające na celu ćwiczenie umiejętności, wykorzystujące zadania egzaminacyjne z lat poprzednich; częstsze powtórki materiału; wdrożenie programu „Egzamin” do tworzenia testów sprawdzających wiadomości i umiejętności,
- przygotowanie i przeprowadzanie egzaminów próbnych,
- prowadzenie dodatkowych zajęć przygotowujących do egzaminu maturalnego oraz egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe,
- prowadzenie zajęć wyrównawczych (matematyka),
- ćwiczenie z uczniami strategii maturalnych (j. obce, matematyka – zadania zamknięte),
- częstsze wypowiedzianie się ucznia na forum klasy,

- analizowanie z uczniami arkuszy maturalnych.

Wniosek:

W szkole analizuje się wyniki egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe mając na celu wzrost efektów kształcenia i podniesienia efektywności pracy szkoły. Stosuje się różne metody analizy, formułuje wnioski, które są wdrażane przez nauczycieli i dyrektora. Wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia.

Rekomendacje:

1. Należy udoskonalić analizę jakościową przeprowadzanych egzaminów zewnętrznych, w szczególności:
 - a) uzupełnić analizę porównawczą egzaminu maturalnego o skalę staninową oraz porównanie z wynikami egzaminu gimnazjalnego i przeprowadzanych diagnoz edukacyjnych (m. in. próbnych matur),
 - b) w analizie uwzględniać czynniki kontekstowe (indywidualne, środowiskowe, pedagogiczne tj. np. frekwencja ucznia, motywacje i środowisko ucznia, realizacja programów nauczania, metody pracy, kompetencje nauczycieli, tygodniowy rozkład zajęć, nieobecności nauczycieli i organizacja zastępstw, pomoc psychologiczno-pedagogiczna),
2. W planach WDN uwzględnić szkolenie rady pedagogicznej w zakresie analizy wyników egzaminów.
3. W celu prognozowania wyników egzaminów, a tym samym łatwiejszej oceny jakości pracy szkoły, wskazane jest:
 - wstępne określenia potencjału rozwojowego uczniów poszczególnych klas poprzez analizę wyników egzaminów gimnazjalnych,
 - monitorowanie postępów uczniów w zakresie przedmiotów objętych obowiązkową maturą już po klasie pierwszej m. in. poprzez przeprowadzanie diagnoz edukacyjnych opartych na metodologii egzaminów zewnętrznych.
4. Doskonalić analizę skuteczności wdrażanych wniosków z diagnoz i analiz osiągnięć uczniów w kontekście wzrostu efektów kształcenia.
5. Doskonalić pracę zespołów przedmiotowych w zakresie poprawności formułowania wniosków z egzaminów zewnętrznych, projektowania działań doskonalących, monitorowania tych działań oraz ich ewaluacji.